

Suomen kestävän kasvun ohjelma

Varsinais-Suomen osapilotti: Sepelvaltimotautipotilaiden hoitopolku ja aikuissosiaalityö

Loppuraportti

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

6.4.1 Miten vaikuttavuuskeskuksen pilotointi ja hankkeen osatoteuttajien pilotit ovat kehittäneet sosiaali- ja terveydenhuollon vaikuttavuusperusteisuutta hyvinvointialueella?

Aikuissosiaalityön pilotti:

Toimintamallin tavoitteena oli vahvistaa sosiaalihuollon vaikuttavuuden arviointia ja tietopohjaa systemaattisesti. Pilotin alussa mittaaminen oli hajanaista. Kehittämistyön myötä tuettiin AVAIN-mittarin käyttöönottoa, järjestettiin koulutusta, määriteltiin tietotarpeita ja pilotoitiin ZekkiPro/3X10D-elämäntilannemittaria sijaishuollossa ja perhekuntoutuksessa. Lisäksi kehitettiin kirjaamiskäytäntöjä ja osallistuttiin sosiaalihuollon tietopohjan vahvistamiseen. Nämä toimet luovat perustan vaikuttavuuden arvioinnin pitkäjänteiselle kehittämiselle.

kts. [Innokylä Kuvaa ja Jaa / Ratkaisun perusidea](#)

Sepelvaltimotautipotilaiden pilotti:

Sepelvaltimotautipotilaan hoitoketjun vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuuden mittaaminen tarjoaa hyvinvointialueille konkreettisia työkaluja palveluiden ja päätöksenteon kehittämiseen. Pilotissa keskityttiin valittuihin keskeisiin mittareihin, joilla saadaan eniten hyötyä potilaiden hoitotulosten näkökulmasta. Mittareiden ja tietolähteiden avulla on tarkoitus seurata hoitoketjun vaiheita, taudin riskitekijöiden hoitoa sekä primaari- että sekundaaripreventiossa, arvioida hoidon laatua ja tunnistaa kehityskohteita organisaatio- ja käytännön tasolla. Pilotin aikana selvitettiin, mistä ja miten tarvittavat tiedot saadaan käyttöön.

Tarkempi kuvaus mittareista löytyy [Innokylästä, kts. Kuvaa ja Jaa / Ratkaisun perusidea](#)

6.4.2 Miten vaikuttavuuskeskuksen pilotointi ja hankkeen osatoteuttajien pilotit ovat vahvistaneet vaikuttavuutta ja kustannusvaikuttavuutta koskevan tiedon hyödyntämistä sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyvässä päätöksenteossa, suunnittelussa, ohjauksessa sekä palvelutuotannossa?

Aikuissosiaalityön pilotti:

Pilotointi vahvisti tiedon hyödyntämisen edellytyksiä sosiaalihuollon päätöksenteossa ja palvelujen kehittämisessä. ZekkiPro-työkalulla tuotettiin visualisoitua muutostietoa, jota voidaan jatkossa hyödyntää sekä asiakastyössä että toisiokäytössä lastensuojelun palvelujen kehittämisessä ja johtamisessa. Vaikka dataa kertyi toistaiseksi vähän, yksiköissä pohdittiin

jo, miten elämäntilannemittareista kertyvää tietoa voitaisiin käyttää toimintamallien kehittämisessä ja johtamisessa.

AVAIN-mittarin osalta kehitettiin raportoinnin mahdollisuuksia yhteistyössä tietojärjestelmätoimittajan kanssa. Samalla nostettiin keskusteluun mittarin tietosisältöjen potentiaali vaikuttavuustiedon tuottamisessa. Hyvinvointialueen käyttösuunnitelmassa mittarina oli toistaiseksi vain AVAIN-mittarin käyttö, mutta jatkossa on tärkeää määritellä tarkemmin, mitä mittarilta halutaan kysyä ja miten sen tuottamaa tietoa voidaan hyödyntää rakenteellisessa ja strategisessa päätöksenteossa.

Sepelvaltimotautipotilaiden pilotti:

Valitut vaikuttavuusmittarit sepelvaltimotaudin hoitoketjussa määriteltiin ja kuvattiin pilotin aikaisen kypsyystason mukaan. Hajallaan oleva mittaritieto koottiin yhteen, vietiin tietojohdamisen ratkaisuihin ja visualisoitiin sepelvaltimotaudin tietopöydäksi palvelukokonaisuuden mukaisesti. Kehittämistyö jatkuu osana vakiintunutta toimintaa tietojohdamisen palveluissa yhteistyössä palvelutuotannon ja vaikuttavuusperusteisen sisällönohjauksen kanssa.

6.4.3 Miten kansallisen vaikuttavuuskeskuksen pilotointi ja hankkeen osatoteuttajien pilotit ovat kehittäneet hyvinvointialueiden järjestämistehtävään liittyvää saatavuus-, laatu- ja vaikuttavuustietoa hyödyntävää johtamista?

Pilotit vahvistivat vaikuttavuustiedon keräämisen ja hyödyntämisen edellytyksiä osana hyvinvointialueen järjestämistehtävää. Vaikuttavuustiedon roolista käytiin keskustelua hyvinvointialueen kanssa, ja pohdittiin, miten tieto saataisiin osaksi palvelujen järjestämistä ja johtamista. Erityisesti keskusteltiin siitä, miten vaikuttavuusteema voisi linkittyä alueella kehitteillä olevaan johtamismalliin ja sen käytänteisiin. Tavoitteena oli varmistaa, ettei pilottien tekemä työ jää irralliseksi, vaan että se kytkeytyy osaksi alueellista strategista kehittämistä ja johtamista.

Kehittämisen kohteena olleen toiminnan seurauksena havaittiin muutostarpeita tiedonhallinnan ja arvioinnin käytäntöihin. Pilottien aikana kävi ilmi, että tiedon laatu ja kattavuus vaihtelivat, eikä kaikkia tarvittavia tietoja ollut saatavilla. Tiedon kirjaamiskäytännöissä esiintyi eroavaisuuksia, mikä vaikutti tiedon hyödynnettävyyteen. Lisäksi uusien tietojärjestelmien käyttöönotto, datansiirtoon ja mallinnukseen liittyvät prosessit ja aikataulut hidastivat tai rajoittivat tiedon käyttöä pilottien aikana. Osa tiedoista on pilottien päättyessä edelleen puutteellista tai kehitysvaiheessa.

Näiden havaintojen pohjalta tulevaisuuden kehittämiskohteiksi nousivat:

- Tietojen kirjaamisen ja yhtenäisten käytäntöjen kehittäminen, jotta tiedon laatu ja saatavuus paranevat.
- Järjestelmien integraatioiden ja tiedonsiirron vahvistaminen, mikä mahdollistaa sujuvamman raportoinnin ja seurannan.
- Mittareihin ja seurantaan liittyvien toimintamallien kehittäminen, jotta toiminnan arviointi olisi luotettavaa ja systemaattista.

Tärkeänä havaintona voidaan pitää sitä, kuinka merkittävästi järjestelmien tekninen valmius ja tiedon kirjaamisen käytännöt vaikuttivat arvioinnin toteuttamiseen. Tämä nosti esiin tarpeen kehittää paitsi teknisiä ratkaisuja myös organisaation sisäisiä toimintatapoja, jotta arviointitieto olisi jatkossa laadukkaampaa ja helpommin hyödynnettävissä.